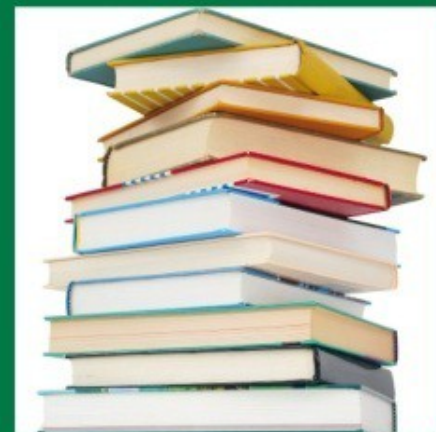

Fundacja
Młodzieżowej
Przedsiębiorczości
A Member of JA Worldwide

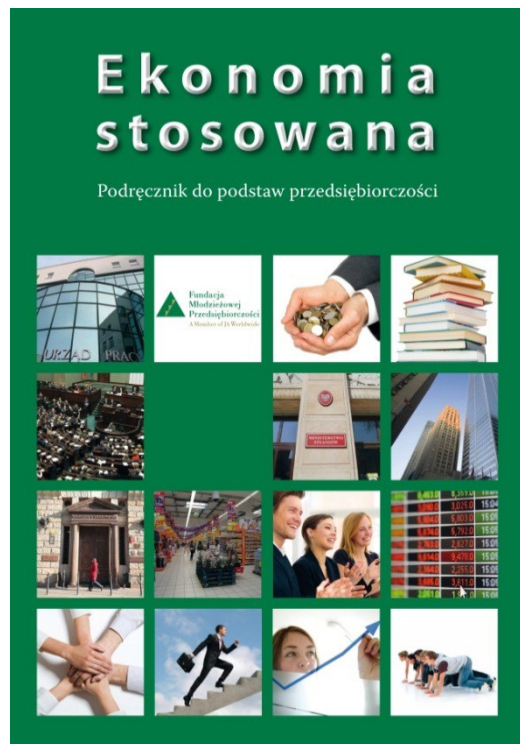
Ekonomia stosowana

Podręcznik do podstaw przedsiębiorczości

Ekonomia stosowana

podręcznik do podstaw przedsiębiorczości dla liceów ogólnokształcących i techników

<http://www.men.gov.pl/podreczniki/>

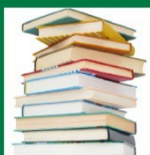

Ekonomia stosowana

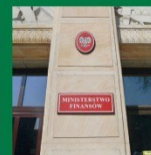

Treści podręcznika zawarte są w 25 rozdziałach

1. Osoba przedsiębiorcza, czyli ja we współczesnym świecie
2. Gospodarka rynkowa. Co? Jak? Kto?
3. Popyt, podaż, cena. Dlaczego nie kupować laptopów pod choinkę?
4. Być na swoim. Jak zarządzać swoimi zasobami?
5. Konsument królem, czyli jak dbać o swoje prawa?
6. Do banku? Trudna sztuka wyboru
7. Sztuka inwestowania. Giełda papierów wartościowych
8. Emerytura. Pomyśl, zanim będzie za późno
9. Wyprzedzić pecha, czyli jak się ubezpieczyć i dlaczego?
10. Pracownik czy pracodawca. Co lepsze dla mnie?
11. Szukam pracy. Gdzie jest moje miejsce?
12. Tu chcę pracować. Co zrobić, by mnie przyjęli?
13. Przyjęty. Co dalej?
14. Ile mojej pensji jest moje... i dlaczego tak mało?
15. Nie mam pracy. Co dalej?
16. Zostań swoim szefem. Dlaczego i jak założyć własną firmę?
17. Przedsiębiorstwo na rynku, czyli co wpływa na działanie firmy?
18. Sukces mojej firmy. Jak działać?
19. Dobry zespół. Sztuka zarządzania projektem.
20. Ingerować czy nie. Ile państwa w gospodarce?
21. Pieniądze w świecie, czyli jak działa rynek finansowy?
22. Ile wart jest pieniądz... i dlaczego coraz mniej?
23. Wspólna kasa, czyli budżet państwa
24. Od recesji do koniunktury, czyli zmienna gospodarka
25. www@com, czyli globalna gospodarka

Ekonomia stosowana

Rozdział 1. Osoba przedsiębiorcza

W tym rozdziale:

- Osoba przedsiębiorcza
- Mocne i słabe strony
- Ograniczone zasoby i nieograniczone potrzeby
- Cele gospodarowania
- Koszt alternatywny
- Czynniki produkcji
- *Homo oeconomicus*

Omawiane zagadnienia:

- Czym jest przedsiębiorczość?
- Osoba przedsiębiorcza
- Społeczne i ekonomiczne cele gospodarowania
- Czym są czynniki produkcji?

Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

- Granica możliwości produkcyjnych; Podejmowanie decyzji

Materiał dodatkowy

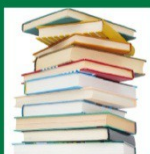
- Czym zajmują się ekonomiści? Mikroekonomia i makroekonomia

Być przedsiębiorczym

- Motywy działalności ludzkiej
- Czy człowiek jest kowalem własnego losu?

Historia myśli ekonomicznej

- Pierwsi nowocześni ekonomiści

Ekonomia stosowana

Rozdział 2. Gospodarka rynkowa

W tym rozdziale:

- System ekonomiczny
- Gospodarka centralnie planowana
- Od planu do rynku
- Gospodarka rynkowa
- Filary gospodarki rynkowej

Omawiane zagadnienia:

- Jak system ekonomiczny odpowiada na pytania: Co? Jak? Kto?
- Transformacja polskiej gospodarki po 1989 roku
- Jakie są rodzaje rynku i jego funkcje?

Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

- Granica możliwości produkcyjnych
- Podejmowanie decyzji

Materiał dodatkowy

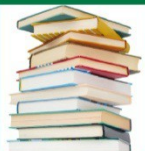
- Czym zajmują się ekonomiści?
- Mikroekonomia i makroekonomia

Być przedsiębiorczym

- Motywy działalności ludzkiej
- Czy człowiek jest kowalem własnego losu?

Historia myśli ekonomicznej

- Pierwsi nowocześni ekonomiści

Ekonomia stosowana

Rozdział 3. Popyt, podaż, cena

W tym rozdziale:

- Popyt
- Zmiany w popycie
- Podaż
- Zmiany w podaży
- Cena równowagi rynkowej
- Struktury rynkowe

Omawiane zagadnienia:

- Jakie czynniki wpływają na popyt i podaż?
- Jak wyznaczyć punkt równowagi rynkowej?
- Jakie cechy ma rynek?

Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacja

- Podaż, popyt, cena
- Zmiany w popycie i podaży

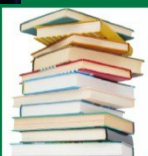
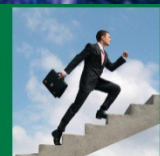
Materiał dodatkowy

- Użyteczność a użyteczność krańcowa
- Paradoksy cenowe
- Walka z monopolem
- Dobra substytucyjne i komplementarne
- Elastyczność cenowa popytu

Historia myśli ekonomicznej

- Alfred Marshal – pionier teorii cen
- Joan Robinson – pionierka teorii niedoskonałej konkurencji

Ekonomia stosowana

Rozdział 4. Być na swoim

W tym rozdziale:

- Zasoby
- Sztuka planowania
- Budżet osobisty
- Racjonalne decyzje
- Dobre i złe decyzje
- Najlepsza inwestycja

Omawiane zagadnienia:

- Jakie korzyści płyną z planowania działań i inwestowania w siebie?
- Jak konstruować budżet?
- Jak na podstawie posiadanych informacji podejmować racjonalne decyzje i oceniać ich skutki?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

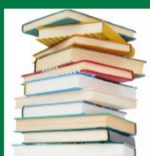
- Ekonomiści to kutywy
- 35 sposobów na drobne oszczędności
- Struktura wydatków gospodarstw domowych w wybranych krajach Europy

Być przedsiębiorczym

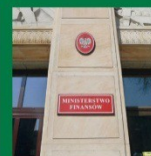
- Osiem powodów, dla których warto się uczyć
- Odpowiedzialność

Historia myśli ekonomicznej

- Prawo Engla

Ekonomia stosowana

Rozdział 5. Konsument królem

W tym rozdziale:

- Reklama: informuje czy omamia?
- Nie daj się nabrać!
- Asertywny kupujący
- Kupiłem bubeł – co zrobić?
- Konsumenta chroni prawo
- Udane zakupy

Omawiane zagadnienia:

- Jakie prawa ma konsument i które instytucje pilnują ich przestrzegania?
- Składamy reklamację
- Jak odróżniać informacyjne i perswazyjne elementy reklam?
- Pozytywne i negatywne skutki wpływu reklamy

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

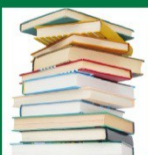
- Przedsiębiorstwo a reklama
- Masz problem z bubelem?
- Przepisy chroniące konsumenta
- Reklama porównawcza
- Reklama podprogowa
- Cena a koszt reklamy
- Zadek czy zaliczka?

Być przedsiębiorczym

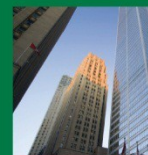
- Asertywny to znaczy...

Historia myśli ekonomicznej

- Ralph Nader – bojownik o prawa konsumenta

Ekonomia stosowana

Rozdział 6. Do banku?

W tym rozdziale:

- Bank – pośrednik finansowy
- Płynność – bezpieczeństwo – stopa zwrotu
- Pożyczam bankowi – lokata
- Czy moje pieniądze w banku są bezpieczne?
- Pożyczam z banku – kredyt
- Wybieram bank

Omawiane zagadnienia:

- Czym kierować się przy analizowaniu ofert banków?
- Jak obliczać odsetki od kredytu i z lokaty bankowej?

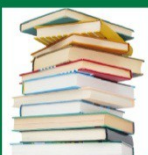
Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

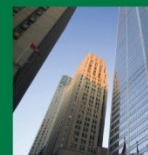
- Kapitalizacja odsetek

Materiał dodatkowy

- Bankowy Fundusz Gwarancyjny
- Ocena zdolności spłaty kredytu – przykłady
- Ocena zdolności spłaty kredytu – przy danym dochodzie
- Stałe i zmienne stopy procentowe
- Koszt kredytu

E k o n o m i a s t o s o w a n a

Rozdział 7. Sztuka inwestowania

W tym rozdziale:

- Co to jest giełda?
- Rola giełdy w gospodarce
- Papiery wartościowe
- Wskaźniki giełdowe
- Zasady inwestowania na giełdzie
- Ryzyko a zwrot z inwestycji

Omawiane zagadnienia:

- Jak funkcjonuje giełda papierów wartościowych?
- Wskaźniki giełdowe i ich wpływ na decyzje o inwestowaniu
- Jakie są formy inwestowania?
- Analiza ofert funduszy inwestycyjnych
- Jaki wpływ na ryzyko mają forma i okres inwestycji?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

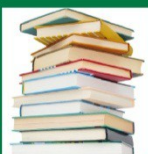
- NASDAQ
- Emisja akcji
- Ryzyko a zysk
- Zasady dobrego inwestowania
- Kontrakt terminowy

Być przedsiębiorczym

- Ryzyko

Historia myśli ekonomicznej

- Harry Markowitz – Nobel za teorię portfela

Ekonomia stosowana

Rozdział 8. Emerytura

W tym rozdziale:

- Dlaczego emerytury są obowiązkowe?
- System repartycyjny i ZUS
- Nowy system emerytalny
- Darmowy obiad?
- Czy fundusz emerytalny wystarczy?

Omawiane zagadnienia:

- Jak funkcjonuje polski system emerytalny?
- Związek między aktywnością zawodową a wysokością emerytury
- Czym kierować się przy analizowaniu ofert funduszy emerytalnych?

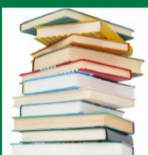
Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

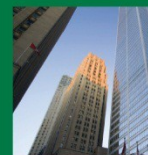
- Ekonomiczny sens emerytury

Materiał dodatkowy

- Zyski funduszy emerytalnych
- Które Powszechne Towarzystwo Emerytalne jest lepsze?
- Przystępujemy do obowiązkowego systemu emerytalnego

Ekonomia stosowana

Rozdział 9. Wyprzedzić pecha

W tym rozdziale:

- Ekonomiczny sens ubezpieczeń
- Rodzaje ubezpieczeń
- Ubezpieczam się
- Selekcja negatywna i pokusa nadużycia

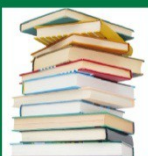
Omawiane zagadnienia:

- Czemu służy ubezpieczenie?
- Czym kierować się przy ubezpieczaniu?

Dodatkowo na stronie internetowej

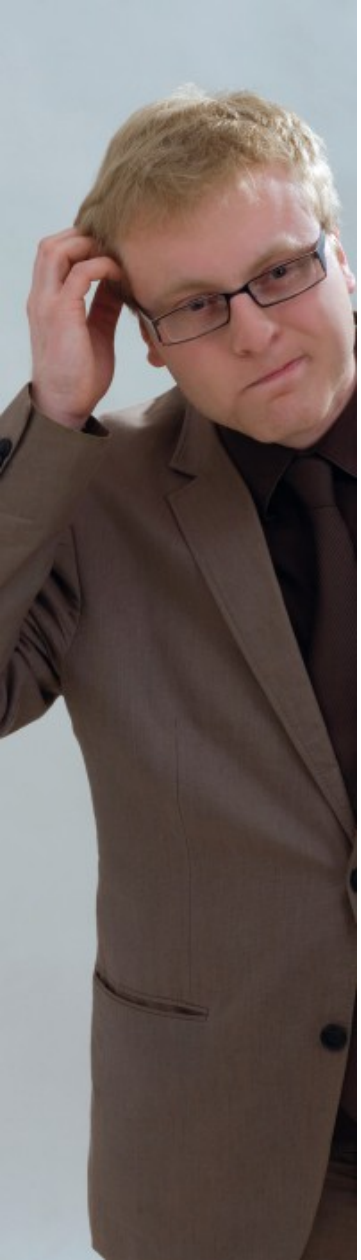
Materiał dodatkowy

- Historia Lloydsa
- Kto to jest broker?

Ekonomia stosowana

Rozdział 10. Pracownik czy pracodawca

W tym rozdziale:

- Po co pracować?
- Ja, pracownik
- Ja, pracodawca
- NEET
- Kim będę za 25 lat?

Zwróć uwagę na zagadnienia:

- Które z cech osoby przedsiębiorczej posiadasz?
- Jaka rola bardziej do ciebie pasuje: pracownika czy pracodawcy?
- Motywy aktywności zawodowej człowieka

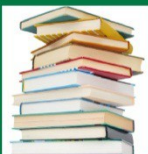
Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Co lepsze dla mnie: pracownik czy pracodawca

Być przedsiębiorczym

- Łukasz Foltyn
- Lider rynku zaczynał w garażu
- Cechy przedsiębiorcy

Ekonomia stosowana

Rozdział 11. Szukam pracy

W tym rozdziale:

- Najlepsza praca dla mnie
- Jak szukać pracy i gdzie?
- Praca w kraju czy za granicą?
- Co wpływa na poziom zarobków?
- Formy zatrudnienia

Omawiane zagadnienia:

- Jak analizować szanse znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim?
- Jak czytać oferty pracy pod kątem własnych predyspozycji?
- Czym różnią się formy zatrudnienia i związane z nimi obowiązki oraz prawa pracownika i pracodawcy wynikające z *Kodeksu pracy*?

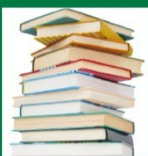
Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

- Metody poszukiwania pracy

Materiał dodatkowy

- Porównanie umowy o pracę z umową cywilnoprawną
- Informacja o miejscach pracy

Ekonomia stosowana

Rozdział 12. Tu chcę pracować

W tym rozdziale:

- Czy wiem, co wybieram?
- Życiorys
- List motywacyjny
- Zrobić dobre wrażenie
- Nie udało się. Co dalej?

Omawiane zagadnienia:

- Jak opracować dokumenty aplikacyjne dostosowane do konkretnej oferty pracy?
- Jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej?
- Jakie formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej stosować, aby zaprezentować się jak najlepiej podczas rozmowy kwalifikacyjnej?

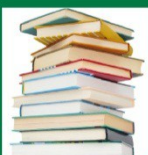
Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

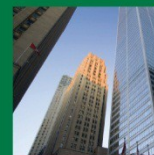
- Przed rekrutacją
- Podczas rekrutacji
- Po rekrutacji

Materiał dodatkowy

- Skuteczne metody szukania pracy
- Europass
- Błędy listu motywacyjnego
- Dlaczego nie dostałem pracy?

E k o n o m i a s t o s o w a n a

Rozdział 13. Przyjęty. Co dalej?

W tym rozdziale:

- Prawo pracy
- Prawa i obowiązki pracowników
- Etyka w pracy
- Kariera w firmie

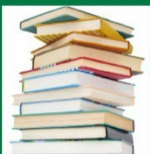
Omawiane zagadnienia:

- Sens planowania własnej kariery i inwestowania w siebie
- Jakie prawa i obowiązki nakłada na pracownika *Kodeks pracy*?
- Co to jest etyka zawodowa i czemu służy?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Urlopy
- Formy zatrudnienia
- Droga do kariery

Ekonomia stosowana

Rozdział 14. Ile mojej pensji jest moje?

W tym rozdziale:

- Formy wynagrodzeń
- Ile zarabiam? Wynagrodzenie brutto i netto
- Składki i podatek dochodowy
- Rozliczenie z fiskusem
- Klin podatkowy

Omawiane zagadnienia:

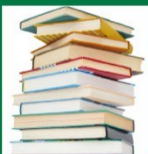
- Jakie są formy wynagrodzeń?
- Jak obliczyć wynagrodzenie brutto i netto?
- Jak wypełnić zeznanie podatkowe?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Klin podatkowy
- Stawki podatkowe

Ekonomia stosowana

Rozdział 15. Nie mam pracy. Co dalej?

W tym rozdziale:

- Bezrobotny
- Rodzaje bezrobocia
- Konsekwencje bezrobocia
- Instrumenty walki z bezrobociem

Omawiane zagadnienia:

- Co to jest bezrobocie i jak się je mierzy?
- Jakie są skutki bezrobocia dla gospodarki?
- Jak walczyć z bezrobociem?

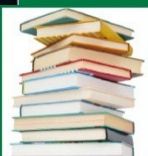
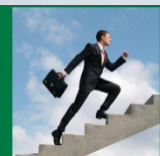
Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Płaca minimalna
- Rejestracja w urzędzie pracy
- Zasiłki dla bezrobotnych
- Bezrobocie w Polsce

Być przedsiębiorczym

- Bezrobocie nie jest chorobą nieuleczalną

E k o n o m i a s t o s o w a n a

Rozdział 16. Zostań swoim szefem

W tym rozdziale:

- Zalety własnej firmy
- Formy organizacyjne przedsiębiorstw
- Co to jest biznesplan?
- Cechy dobrego biznesplanu oraz jego struktura
- Zakładam własną firmę
- Jak sfinansować działalność gospodarczą?

Omawiane zagadnienia:

- Jakie są formy prawno-organizacyjne przedsiębiorstwa?
- Po co i jak sporządza się biznesplan przedsiębiorstwa?
- Jak założyć własne przedsiębiorstwo?

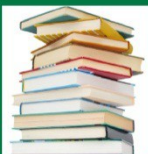
Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Osoba prawna a osoba fizyczna
- Pozyskiwanie kapitału
- Krajowy Rejestr Sądowy
- Malejące przychody na przykładzie fabryki kół zębanych
- Kupić istniejącą firmę

Być przedsiębiorczym

- Nie szukaj pracy – stwórz sobie sam
- Komunikacja
- Laboratorium Kosmetyczne Dr Irena Eris sp. z o.o.
- Łukasz Foltyn
- Lider rynku zaczynał w garażu

Ekonomia stosowana

Rozdział 17. Przedsiębiorstwo na rynku

W tym rozdziale:

- Przedsiębiorstwa i ich cele
- Społeczna odpowiedzialność biznesu
- Otoczenie konkurencyjne firmy
- Makrootoczenie przedsiębiorstwa
- Rola przedsiębiorstw w gospodarce

Omawiane zagadnienia:

- Jakie szanse i zagrożenia związane są z otoczeniem, w którym działa przedsiębiorstwo?
- Cele działania przedsiębiorstwa i sposoby ich realizacji

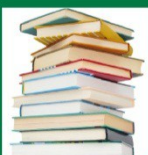
Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

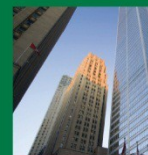
- Inkubatory przedsiębiorczości
- Instytucje wspierające MSP

Historia myśli ekonomicznej

- Henry Ford – pionier taśmy montażowej

E k o n o m i a s t o s o w a n a

Rozdział 18. Sukces mojej firmy

W tym rozdziale:

- Jak odnieść sukces na rynku?
- Przyczyny niepowodzeń
- Etyka w biznesie
- Biznes w kraju i za granicą

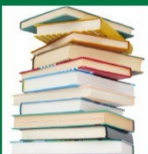
Omawiane zagadnienia:

- Jakie czynniki wpływają na sukces lub niepowodzenie przedsiębiorstwa?
- Jakie znaczenie ma etyka w biznesie?
- Na co należy zwrócić uwagę, planując prowadzenie biznesu za granicą?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Fazy cyklu życia produktu
- Marketing
- Marketing w Internecie

Ekonomia stosowana

Rozdział 19. Dobry zespół

W tym rozdziale:

- Planowanie projektu
- Zarządzanie projektem
- Rola lidera zespołu
- Style kierowania zespołem
- Konflikty i sposoby ich rozwiązywania

Omawiane zagadnienia:

- Na czym polega efektywna praca w zespole?
- Jakie zadania w zespole ma lider, a jakie wykonawca?
- Cechy lidera
- Konflikty w zespole - jak dążyć do ich rozwiązania?
- Jak dobrze zaplanować realizację projektu?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Firmy doradcze
- Struktury organizacyjne
- Zmiany struktur organizacyjnych
- Nowoczesne struktury organizacyjne

Być przedsiębiorczym

- Modele motywacji

Historia myśli ekonomicznej

- Lee Iacocca; Frank Gilbreth

Ekonomia stosowana

Rozdział 20. Ingerować czy nie?

W tym rozdziale:

- Państwo a gospodarka
- Ile państwa w gospodarce?
- Gdy rynek zawodzi
- Ograniczenie roli państwa w gospodarce

Omawiane zagadnienia:

- Ekonomiczne funkcje państwa
- Dlaczego państwo wpływa na gospodarkę i w jaki sposób?

Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

- Wydawanie pieniędzy

Materiał dodatkowy

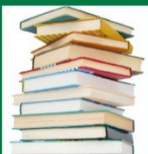
- Handel pozwoleniami na trucie
- Leseferyzm

Być przedsiębiorczym

- Czy człowiek sam odpowiada za własne losy czy odpowiada za niego państwo?

Historia myśli ekonomicznej

- Milton Friedman – zwolennik wolnego rynku
- John Maynard Keynes – ekonomista nieklasyczny

Ekonomia stosowana

Rozdział 21. Pieniądze w świecie

W tym rozdziale:

- Skąd się wzięły pieniądze?
- Co to jest pieniądz?
- Krajowe instytucje finansowe
- Międzynarodowe instytucje finansowe

Omawiane zagadnienia:

- Funkcje pieniądza - jakie formy może przyjmować?
- Jaką rolę w gospodarce pełnią instytucje finansowe?

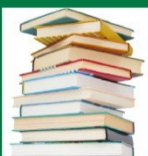
Dodatkowo na stronie internetowej

Prezentacje

- Kreacja pieniądza

Materiał dodatkowy

- Pieniądze na wyspie Yap
- Ryzyko działalności bankowej
- W jaki sposób kredyty banków komercyjnych zwiększają podaż pieniądza?
- Ile pieniędzy jest w obiegu?
- Rynek międzybankowy

Ekonomia stosowana

[illegible]

2000	8,483.0	8,353.0
2001	10,910.0	3,025.0
2002	1,304.0	5,803.0
2003	1,774.0	5,792.0
2004	2,733.0	2,627.0
2005	1,774.0	9,476.0
2006	2,364.0	2,255.0
2007	2,695.0	3,611.0
2008	2,683.0	1.0

Rozdział 23. Wspólna kasa, czyli budżet państwa

W tym rozdziale:

- Skąd rząd ma pieniądze?
- Na co rząd wydaje pieniądze?
- Deficyt budżetowy
- Dług publiczny
- Polityka fiskalna

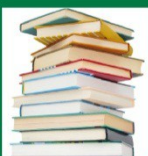
Omawiane zagadnienia:

- Jakie są źródła dochodów i rodzaje wydatków państwa?
- W jaki sposób deficyt budżetowy i dług publiczny wpływają na gospodarkę?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

- Deficyt budżetowy i dług publiczny w Polsce
- W jaki sposób podatki oddziałują na gospodarkę?
- Raje podatkowe
- Szara strefa
- Kto powinien płacić podatki?
- Ciężar podatku: kto naprawdę płaci podatki?

Ekonomia stosowana

Rozdział 24. Od recesji do koniunktury

W tym rozdziale:

- Obieg okrężny w gospodarce
- Dochód narodowy
- Cykl koniunkturalny
- Jak stabilizować koniunkturę?
- Koordynacja polityki gospodarczej

Omawiane zagadnienia:

- Co przedstawia obieg okrężny w gospodarce rynkowej?
- Podstawowe mierniki wzrostu gospodarczego
- Jak wygląda cykl koniunkturalny w gospodarce?
- Jakie są tendencje zmian w gospodarce Polski i świata?

Dodatkowo na stronie internetowej

Materiał dodatkowy

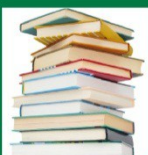
- Polityka fiskalna
- Polityka monetarna
- Automatyczne stabilizatory koniunktury
- Mierzenie aktywności gospodarczej
- Co określa wydajność?
- Co to jest wydajność?
- Przyczyny fluktuacji gospodarki: globalna podaż i popyt

Prezentacje

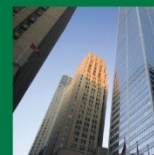
- Obieg okrężny
- Dochód narodowy

Historia myśli ekonomicznej

- John Maynard Keynes – ekonomista nieklasyczny
- Jean Baptiste Say – twórca prawa rynków

Ekonomia stosowana

Rozdział 25. www@com, czyli gospodarka globalna

W tym rozdziale:

- Czynniki globalizacji
- Zagrożenia i szanse globalizacji
- Czy świat jest płaski?
- Integracja gospodarcza
- Kursy walutowe a handel zagraniczny
- Niemożliwa trójca, czyli dylematy globalizacji
- Centra finansowe i gospodarcze na świecie

Omawiane zagadnienia:

- Jak wpływa kurs waluty na gospodarkę i handel zagraniczny?
- Gdzie znajdują się największe centra finansowe i gospodarcze na świecie?
- Jak wpływa globalizacja na gospodarkę świata i Polski?

Dodatkowo na stronie internetowej

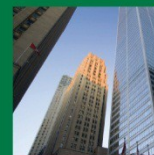
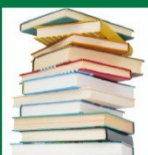
Materiał dodatkowy

- Zalety wolnego handlu
- Dlaczego kursy walutowe się zmieniają?
- Bariery w handlu międzynarodowym

Historia myśli ekonomicznej

- Jean Monet i Robert Schuman – twórcy zjednoczonej Europy; David Ricardo – klasyczny zwolennik wolnego handlu
- Thomas Robert Malthus – prorok ponurej nauki

Ekonomia stosowana

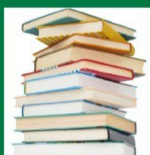

Fundacja
Młodzieżowej
Przedsiębiorczości
A Member of JA Worldwide

Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości
ul. Kielecka 1/1
02-504 Warszawa

www.junior.org.pl

E k o n o m i a s t o s o w a n a

